

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Jereghi Anatolie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Ghenciu Semion Trofim, născut la 16 martie 1950, originar din s. Suric r-l Cimișlia, domiciliat or. Căușeni str. Sinagoga Veche nr. 20.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 27.01.2015-08.09.2015
2. instanța de apel: 26.10.2015-11.11.2015
3. instanța de recurs: 29.01.2016 - 02.03.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni din 08 septembrie 2015, Ghenciu Semion Trofim, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, la 11 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis .

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Ghenciu S. la data de 22 aprilie 2014, în jurul orei 18.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, după ce s-a certat cu Ciobanu M. realizându-și intenția de a-l omorî pe ultimul din cauza relațiilor ostile, a luat un topor din gospodărie și, s-a dus la domiciliul lui Ciobanu M. din or. Căușeni, str. Sinagoga Veche nr. 16, unde aflându-se în fața porților l-a strigat pe Ciobanu M., chemându-l în drum, acolo au continuat să se certe, amenințându-l pe ultimul cu omorul, iar în momentul când acesta s-a întors să plece în curtea sa, i-a aplicat două lovituri cu toporul în cap în urma cărora victima a căzut jos, însă nu a pierdut cunoștința. Ulterior Ciobanu M. a intrat în curtea casei de unde a luat și el un topor pentru a se apăra de acțiunile Lui Ghenciu S. și revenind în drum a opus rezistență acestuia, din care motive inculpatul nu și-a realizat intenția infracțională până la capăt.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Ghenciu S. a fost calificată *de drept* în baza art. 27, 145 alin. (1)

Cod penal și anume – *tentativa la omor, adică acțiunea îndreptată nemijlocit spre comiterea omorului unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul.*

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Avocatul Jereghi A. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat pe motiv că în acțiunile acestuia nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 Cod penal.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- inculpatul a dat declarații identice atât în cadrul audierii la faza de urmărire penală, cât și în cadrul cercetării judecătorești;
- veridicitatea declarațiilor inculpatului sunt confirmate prin declarațiile martorului Melnic V.;
- declarațiile părții vătămate și ale martorului Juravschi C. urmează a fi apreciate critic, deoarece acestea sunt în contradicție cu declarațiile date la faza de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești;
- inculpatul da lata de 22 aprilie 2014 a acționat față de Ciobanu M. în legitimă apărare, iar potrivit art. 36 Cod penal, *"nu constituie infracțiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită în stare de legitimă apărare"*, potrivit alin. (2) al aceluiași articol *"este în stare de legitimă apărare persoana care a săvârșit fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat"*, iar din materialele cauzei penale rezultă că inculpatul a fost atacat de către Ciobanu M.;

3.2. Avocatul Ciubuc G. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că nu există faptul infracțiunii incriminate.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- în materialele dosarului nu există o altă informație decât depozițiile martorului Juravschi C., precum că inculpatul primul ar fi aplicat o lovitură cu toporul în cap părții vătămate;
- între inculpat și partea vătămată există situații de conflict reciproc, și de durată;
- sentința este bazată doar pe presupuneri, astfel încălcându-se prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, prima instanță pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpat.

În opinia instanței de apel, necătând la faptul că inculpatul vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut-o, aceasta se probează prin declarațiile părții vătămate Ciobanu M., martorilor Gogu L., Ciobanu O., Gogu V., Juravschi C., Melnic V. și

prin materialele cauzei și anume: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22 aprilie 2014 (f.d. 8, v. 1); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03 septembrie 2014 (f.d. 126-127, v. 1); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04 septembrie 2014 (f.d. 133-134, v. 1); raportul de expertiză medico-legală nr. 83/D din 14 mai 2014 (f.d. 35, v. 1); raportul de expertiză medico-legală nr. 84/D din 12 mai 2014 (f.d. 29, v. 1); raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 207 din 02 iunie 2014 (f.d. 97-101, v. 1); raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 373 din 14 octombrie 2014 (f.d. 154-157, v. 1); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere după fotografie din 20 mai 2014 (f.d. 62-67, v. 1); procesul-verbal de verificare la fața locului a declarațiilor martorului Juravschi C. (f.d. 135-138, v. 1); caracteristica lui Ghenciu S. (f.d. 46, v. 1).

De asemenea, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului, precum că el nu avea intenția de a-l omorî pe Ciobanu M., acesta doar s-a îndreptat spre gospodăria ultimului cu toporul pentru că plănuia să meargă pentru a ciopli câteva crengi, deoarece aceste afirmații nu rezistă în fața probelor prezentate de partea acuzării, fiind combătute prin probele prezentate și cercetate în instanțele de fond.

Totodată, instanța de apel a constatat că inculpatul, a venit la partea vătămată cu toporul ascuns la spate, sub cămașă, pentru a ușura apropierea de victimă, care nu bănuia că acesta a venit la el cu un topor, astfel argumentul apărării precum ultimul nu avea intenții de a-l ataca pe Ciobanu M. a fost apreciat ca declarativ.

Instanța de apel a mai stabilit, că până la data derulării evenimentului infracțional, atât inculpatul, cât și partea vătămată au avut un comportament josnic unul față de altul, ambii numindu-se cu cuvinte necenzurate, nici unul nu a putut ceda, astfel inculpatul a venit doar cu o singură intenție de a-i curma viața, înarmându-se cu un topor, ascunzându-l la spate, fapte confirmate și de martorii oculari.

Referitor la vătămarile corporale depistate la inculpat, instanța de apel a menționat, că conform raportului de expertiză-medico-legală se constată că aceste leziuni au fost provocate ca urmare când partea vătămată l-a imobilizat pe inculpat.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului în prevederile art. 27, 145 alin. (1) Cod penal – tentativă de omor, care nu a fost dusă până la capăt din motive independente de voința făptuitorului.

În continuare, instanța de apel a menționat, că prima instanța întemeiat a aplicat prevederile art. 81 alin. (3) Cod penal, conducându-se de prevederile art. 78 alin. (4) Cod penal, stabilind inculpatului o pedeapsă echitabilă.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Jereghi A. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei, și dispunerea achitării inculpatului, din motiv că în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale componenței infracțiunii prevăzută de art. 27, 145 Cod penal.

În motivarea recursului a invocat argumente similare cu cele invocate în apel, subsidiar indicând și:

- decizia instanței de apel nu se bazează pe probe exacte, fiind divergențe esențiale în motivarea acesteia;

- în cadrul judecării apelului, instanța a încălcat prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală și dreptul la un proces echitabil;

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în apel;

- în acțiunile inculpatul nu este întrunită latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii imputate.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a-l depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând de a respinge, deoarece recurentul potrivit art. 430 Cod de procedură penală este obligat să-și motiveze cerințele înaintate, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză, care este eroare de drept comisă de instanță ce duce la casarea hotărârii. Astfel, din textul recursului se constată, că recurentul nu a indicat nici un argument în susținerea poziției sale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Din cuprinsul recursului declarat se reține că acesta invocă ca temei de drept pct. 6), 8) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, acțiunile inculpatului nu au întrunit elementele infracțiunii.

În argumentarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, autorul recursului a indicat că, instanța de apel în decizia sa la mod general a redat acțiunile inculpatului încadrate în baza art. 27, 145 Cod penal și în motivarea hotărârii sale nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, expuse în pct. 5. al prezentei decizii și anume, a intenției inculpatului de a-i curma viața părții vătămate, divergențele în declarațiile martorilor ce au afectat soluția instanțelor de fond.

Așadar, Colegiul penal, analizând textul deciziei recurate constată că, instanța de apel în hotărârea sa, a analizat și verificat cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, întemeiat considerând că situația de fapt, împrejurările și încadrarea juridică a infracțiunii comise de către inculpat, au fost corect reținute de către instanțele de fond, nefiind încălcate prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (8)

Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția. Deși, instanța de apel nu s-a pronunțat minuțios asupra fiecărui motiv invocat în apel, temeiul de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu este incident în prezenta cauză, iar cu privire la alegațiile recurentului invocate, precum că instanța de apel nu și-a motivat corespunzător soluția de condamnare adoptată în privința inculpatului și nu a dat răspuns la toate argumentele invocate de partea apărării în apelul declarat, instanța de recurs remarcă considerentele rezultate din jurisprudența constantă a Curții Europene, potrivit cărora motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, ce nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, precum și faptul posibilității preluării de către o curte de apel în principiu a motivelor primei instanțe în cazul în care această instanță și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările ce confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, așa cum s-a procedat, în cauza dată. Deci, investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești a expus situația de fapt reținută și corect a concluzionat că aceasta se circumscrie încadrării juridice în baza art. 27, 145 Cod penal, fiind săvârșită anume de către inculpatul, Ghenciu S.

Cât privește motivele invocate în recurs referitoare la faptul că în acțiunile inculpatul nu este întrunită latura obiectivă și cea subiectivă, Colegiul penal se va expune asupra acestora la sinteza incidenței temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multiaspectual în textul deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală, mai mult ca atât, nici partea apărării nu invocă ilegalitatea obținerii cărorva probe pe parcursul procesului penal.

Astfel, sub aspect **obiectiv**, tentativa implică efectuarea unor acte ce fac parte din latura obiectivă a infracțiunii începute, *în cazul dat infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (1) Cod penal*, iar sub aspect subiectiv presupune caracterul intenționat al acestor acte.

Mai mult, aspectul **obiectiv** al tentativei reprezintă, în primul rând, un început de executare a acțiunii îndreptate nemijlocit împotriva valorii sociale ocrotite de Codul Penal. Făptuitorul, prin acte de executare, atentează la obiectul concret și creează pericol real de a-i curma o daună, iar în unele cazuri chiar și cauzează o anumită daună.

Colegiul penal reține, că din materialele cauzei și anume din expertiza medico-legală nr. 84/D din 12 mai 2014, rezultă că părții vătămate i-au fost aplicate minim două lovituri, care fiind calificate ca plăgi despicate a capului, produse prin acțiunea traumatică cu obiect despicător. Totodată din declarațiile martorilor rezultă că anume inculpatul, a produs aceste traume cu un topor, lovindu-l pe

Ciobanu M. în regiunea capului, prin ce și-a manifestat intenția directă de a-i curma ultimului viața, aceste probe coroborând între ele.

În continuare, Colegiul penal ține să reitereze, că o altă trăsătură a aspectului **obiectiv** al tentativei constă în faptul că acțiunea a cărei executare a fost începută nu și-a produs efectul din cauze independente de voința făptuitorului. Cauzele independente de voința făptuitorului care împiedică producerea efectului în cazul tentativei sunt diverse. Ele se constituie din împrejurări apărute contrar voinței făptuitorului, care întrerup acțiunile și fac imposibilă continuarea lor sau care înlătură producerea rezultatului.

Colegiul penal reține din lucrările dosarului, că un asemenea efect a avut loc în speța dată, și anume din declarațiile martorului Juravschi C. rezultă, că "...Ghenciu S. era cu toporul la spate, iar când a ieșit Ciobanu M. la poartă, primul i-a aplicat o lovitură în regiunea capului, după ce partea vătămată a opus rezistență..." (f.d. 13, v. 2), astfel Ciobanu M. opunând rezistență a împiedicat inculpatul ca să își ducă intenția de al omorî până la capăt.

Latura subiectivă se caracterizează prin intenție directă sau indirectă. Concluzia privind conținutul intenției rezultă din materialele faptei, adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, precum și din studierea caracterului relațiilor dintre făptuitor și victimă. Colegiul menționează, că aplicarea unor lovituri brutale și repetate cu un instrument ascuțit în regiunile vitale ale corpului, în prezența unui real pretext, mărturisește despre prezența intenției directe. În asemenea circumstanțe, instanța de recurs consideră vina inculpatului dovedită și just încadrată de către instanțele de fond.

În opinia Colegiului, instanțele de judecată, întemeiat au considerat declarațiile inculpatului privind nerecunoașterea vinovăției în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 Cod penal, ca fiind combătute prin materialele cauzei și anume prin cumulul de probe, menționat la pct. 5 al prezentei decizii. În esență, în opinia Colegiului, pe parcursul procesului penal în cauză au fost administrate suficiente probe, ce dovedesc vinovăția inculpatului privind săvârșirea infracțiunii imputate.

Mai mult, instanța de recurs a ajuns la concluzia, că instanțele de fond s-au expus asupra tuturor argumentelor, elucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, pătrunzând în esența problemei de fapt și de drept, cercetând amănunțit aspectele învinuirii înaintate și a apreciat conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă, iar în concluziile sale a motivat admiterea probelor.

Astfel, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind nevinovăția inculpatului, în săvârșirea acțiunilor incriminate lui.

Rezumând cele menționate mai sus, Colegiul apreciază că situația de fapt a fost stabilită de instanța de apel în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat, încadrarea juridică dată faptelor este justă și corespunde situației de fapt reținute, în mod corect apreciind că sunt îndeplinite în cauză condițiile tragerii la răspundere penală a inculpatului sub aspectul infracțiunii reținute în sarcina lui.

În aceste condiții, instanța de recurs, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Jereghi A. în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Jereghi Anatolie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Ghenciu Semion Trofim**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 30 martie 2016.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie